

Godtgørelse til forældere, der mister et barn som følge af skade påført i sundhedsvæsenet.

”Er det rimeligt, at denne godtgørelse kun skal gælde for patientskader”

Folketinget har den 28. februar 2017 vedtaget en ændring af regler om erstatning for patientskader, der betyder, at dør et barn inden det fyldte 18. år som følge af en patientskade omfattet af loven (eller en skade forårsaget af et lægemiddel) har forældrene ret til en godtgørelse på 162.000 kr. (deles mellem forældrene, hvis forældrene har fælles forældremyndighed). Et ”barn” omfattet af denne særregel er et levendefødt barn og et dødfødt barn, såfremt svangerskabet er gået mindst 22 fulde uger.

Lovændringen bygger på en aftale indgået som led i finansloven for 2017, hvor forligspartierne afsatte 7 mio. kr. til *”styrkede rettigheder til forældre, der har mistet et barn som følge af skade påført i sundhedsvæsenet. De styrkede rettigheder vedrører psykologhjælp og godtgørelse”*.

Bag denne aftale ligger en erkendelse af, at forældre, der mister et barn, næsten aldrig har ret til erstatning, fordi udgifterne til begravelse (der er det eneste økonomiske tab, der efter gældende regler erstattes) ikke overstiger klage- og erstatningslovens bagatelgrænse på 10.000 kr. Det er som forældre også svært at få dækket egne udgifter til f.eks. psykologhjælp. Udmålingsreglerne i erstatningsansvarsloven giver ingen adgang (hjemmel) til godtgørelse for den lidelse, som det uvilkaarligt er at miste et barn, heller ikke når det skyldes en patientskade.

Lovændringen betyder, at forældre, hvis betingelserne for at yde patienterstatning er opfyldt, får en godtgørelse, der størrelsesmæssigt svarer til det såkaldte overgangsbeløb, der efter de almindelige udmålingsregler i erstatningsansvarsloven ydes til efterlevende ægtefælle og samlever (og under særlige omstændigheder andre). Ud fra erfaringerne tilbage i tid forventes det, at 5-10 forældrepar årligt vil være berettiget til den nye godtgørelse.

Kommentarer:

Ingen kan være i tvivl om eller sætte spørgsmålstegn ved, at det udgør en helt særlig belastning og lidelse, når forældre mister deres barn. Det gælder ved fødslen eller senere i barnets liv. Det er forståeligt, at politikerne med lovændringen har ønsket at anerkende dette forhold ved at indføre en særlig godtgørelse til forældrene. I en situation, hvor man mister et barn, vil der være en række mere eller mindre dokumenterbare udgifter og tab, som de gældende regler vanskeligt giver erstatning for. Dertil kommer som anført en godtgørelse for den lidelse, som forældrene påføres. Størrelsen på godtgørelsen kan altid diskuteres, men vi har i Danmark traditionelt været meget tilbageholdende med at yde godtgørelser, og hvis det er fundet rimeligt, så er godtgørelsesniveauet internationalt set meget lavt. Behandlingen af lovændringen viser da også bred opbakning og reelt ingen, der har talt imod.

Men er det nu også gennemtænkt i forhold til de forældre, der mister et barn i en færdselsulykke, en ulykke i børnehaven, svømmehallen eller under andre tragiske omstændigheder?

De forældre vil efter de almindelige regler kun kunne få en såkaldt efterladt-godtgørelse (erstatningsansvarsloven § 26a), hvis barnets død er forårsaget ved en særlig grov uagtsomhed eller egentlig hensynsløshed.

Langt de fleste dødsfald i trafikken m.m. sker, fordi nogen er uagtsom. De overser en anden billist, laver en "klapfejl" eller lignende. Det er de selvfølgelig erstatningsansvarlige for, men det vil meget sjældent være groft uagtsomt nok til, at forældrene (eller andre nærtstående) bliver tilkendt godtgørelse.

Det er en højst besynderlig retstilstand, der nu er skabt. Erstatning for en patientskade forudsætter netop ikke, at nogen har handlet uagtsomt og slet ikke groft uagtsomt. Tværtimod er patientforsikringsordningen sådan indrettet, at der er ret til erstatning ud fra en ren objektiv målestok. Det gælder den såkaldte "bedste specialiststandard", "ligeværdig behandlingsmetode" og "apparatusvigt". Heller ikke efter den fjerde mulighed for ret til erstatning; "tålereglen", der angår sjældne og alvorlige komplikationer, er der noget krav om uagtsom adfærd.

"Det er en helt igennem uholdbar retstilstand. Det er selvsagt mindst lige så belastende og lidelsesfuldt at miste sit barn ved en færdselsulykke, som en anden er ansvarlig for, som det er, når dødsfaldet skyldes en alvorlig komplikation til en korrekt behandling. Det er helt umuligt at forklare, hvad der kan begrunde denne forskel" forklarer Karsten Høj, partner i Elmer Advokater, og fortsætter: "Det eneste rigtige er, at den nye godtgørelsesregel på patientskadeområdet overføres til erstatningsansvarsloven og således finder anvendelse på alle tilfælde, hvor forældre mister et barn som følge af et forhold, som en anden er erstatningsansvarlig for"